

PATHIAN HNEN ATANGIN ENG NGE KAN BEISEI ANG? (Series - 2)

Rev. Timothy C. Geoffrion, Ph.D., D.D.
President and Teaching Minister
Faith, Hope, and Love Global Ministries
<http://www.fhlglobal.org>

March thla tir lam a ni a. COVID -19 buainain khawvel a tuam mup mup a. Myanmar-ah erawh he natna avanga dam lo la awm chiah lo mah se (a ziah hun lai hian report case a la awm chiah lo a, tunah chuan mi 152 lain an vei tawh a), khawvel pumah novel corona virus chu darh zau zelin kan awmna Minnesota state lam ka pan mek kha a ni a. Yangon-a ka awm lai khan Mandalay, Kanpalet (Southern Chin State) leh Sittwe (Rakhine State) bial tea awm Pastor mi 200 vel tan thlakhat chhung aw h rawngbawl na ‘workshop’ nei turin ka inbuatsaih a. (Rakhine vela indona avang leh virus darh zau zela inkharhip an tan mek avangin harsatna lian tak an taw k a, ngaihtuah tur tam tak a awm a) Eng nge ka tih tur ni ang? Ka him zawk nan Myanmar chhuahsanin ka haw nghal mai dawn em ni? Inchhung pa ber tana tih tur tha ber eng nge ni ang? Rawngbawltu leh zirtirtu ka nih anga ka tih awm tak hi eng nge ni? An kohhran leh anmahni tana a hlawkna tel beiseia he training lo nghakhlel em emtu Pastor-te tan he’ng workshop-te hi neih luih tho ka tum ang nge, a rang lamin ka haw mai zawk ang?

Ka han thlir let leh a, khang zawhna zawng zawngte chhanna kha a chiang tulh tulh niin a lang. Mahse, harsat inthoh lai leh hma lam hun chiang lo taka kan awm thin hun dang ang bawkin khatih lai khan thutlukna dik ber tur hriattiam a har hle a. ‘Chhungkaw ngaihsak te, ka mimal hriselna vawnhim te’ leh ‘rawngbawl tura ka inpekna leh mawhphurna tihpuitlin te’ kha ka rilruah an inbuk tawn zak zak a.

Hetianga hun harsa karah hian Pathian kaihhruaina dilin kan tawngtai thin a, mahse kan tawngtai chhanna erawh a rawn thleng mai thin lo a. Chhungrila kan buaina chuan hlauthawng leh chia-in min siam a. Kan harsatna a len viau chuan Thlarau hruaia thutlukna siam aiin harsatna cho leta inbawrh lut zawng leh chia leh chechang lo zawnga chhan letna kan siam mai thin a. Chumi awmzia chu: harsatna hlauhawmzia pawisa duh lovin atthlak takin kan do let a. A nih loh pawhin, a chak thei ang berin harsatna kan tlanhhiatsan a, a tawpah erawh ‘thlabarin kan chia a ni’ tih kan hre chhuak chauh thin. Chutianga chuan harsatna hêlin tlansan thin mah ila, kan ngaih ang em emin harsatna erawh kha chu a lo hlauhawm lo a, min rinchhantute rawngbawlsak theihna hun remchang kan bawh pelh thin a. A nih loh vek leh, che chang thei lovin rilru buai takin kan awm a, thutlukna fumfe tak kan siam thei lova; chu chuan chhan letna fing, tha leh remchang kan neih loh phah fo mai. Hetianga harsatna chhang let thin hi kan zinga thleng fo a ni a, kan tam hle awm e. Eng emaw chang pheh chuan hlauhawm karah a lo hmantlak ve viau thei baw k. Mahse, Thlarauva hruai thutlukna (Spirit-led decision-making) chu phawklek thiltih, pianpui remhriatna leh mihring finnote piah lamah a innghat a.

Thlarau lam thudik pahnihna: I nunah Pathianin hna thawka kaihrui tur chein beisei la, chutianga tak chuan che chhuak ang che (Thufingte 3:5-6; Jakoba 1:5-6).

Pathian rinchhan hi eng ang chiah nge a nih?

Kha'ng zawhna hrang hrangten kei leh ka nupui, staff member te, leh rawngbawlana ka thawhpuite min tihbuai hle avang khan thutlukna siam kawngah min kaihruai tura Pathian ka rinchhan a ngai a ni tih Thlarau Thianghlimin minrawn hrilh nawn leh a. Zawhna chhan mai theih lohte phurrita neih aiin hma lam hun chiang loa kan chiaina hunah hian keimah chauh ka ni bik lo tih ka inhriatchhuahna chuan min tithawveng huai a. Min pui turin Pathian a lo awm reng a ni. Chu chu ka rin a tul a, ring chungka ka chet chhuah a tul baw. Kum sangthum emaw kal taah khan Salomona'n tihian a lo sawi a, "*I thinlung zawng zawngin LALPA ring la, Nangma hriatnaah inngat suh; I kawng zawng zawngah amah hre reng la, I kawngte chu a kawhhmuh zel ang che*" (Thufing 3:5-6).

Buaina leh thutlukna siam a harsat laia kan finna leh hriatnaah te chauh kan inngah chuan kan dinhmun hriatsual a awl a, thutlukna dik lo siam a awl baw. Bible-a inngat hriatthiamna erawhin Pathian chu hruaitu leh kawhhmuhtu atan amahah a inngat pumhlum a. Pakhatnaah chuan, Pathian 'hre reng' tura hrilh kan ni a; chu chu - kan kal muan hlek a tul a, kan inngaitlawm a ngai a, kan duhnate Pathian hnena kan hlan a tul tihna a ni. Tichuan, kan *thinlung zawng zawnga LALPA kan rin* a tul a, chumi awmzia chu - thil ni thei hrang hrang khawn khawma duhthlanna tur kan inbuk tawn lai hian min kaihruaia min kawhhmuh turin Thlarau Thianghlima kan inngah a ngai tihna a ni a. Bible-in a sawi hetiang "rinna" hi che chang lova lo rin tawp a ni lo tih a chiang hle a. Thil hmuh fiah zawk nan leh kan mit leh thinlungin a hmuh fiah mai theih lohte hre fiah tura finna kan neih nana Pathian hnaih zel hi chu rinna nen chuan a kal dun tlat a. Pathiana inngat chu "hriatthiamna" kal tlang chauh chuan thutlukna tha ber siam kan inbeisei thei ang. Hemi chungchang hi Jakoba pawn a sawi a, "In zingah tupawhin finna a tlakchham chuan mi zawng zawng hnena hau lo leh ui lova pe thintu Pathian chu dil rawh se, chutichuan a hnenah pek a ni ang. Nimahsela, ringhlel hau lovin rinna neiin dil rawh se, ringhleltu chu tuifinriat fawn thli chhem len leh vawrh ang a ni si a" (Jakoba 1:5-6).

Derthawnga min siamtu hi kan dinhmun ni lovin rinna ka neih lohna zawk hi a ni a. Harstana kan tawhin Thlarau hruaia thutlukna siam thintute chuan, an duh aiin lo ngawi rei deuh thin mah se, Pathian rinchhan an thlahthlam ngai lo a. An dinhmun zirchiang turin mawhpurna an la a, thiltih tur tha ber hrethiam turin puihna an zawng thin a, chumi hnuah ngahtuahna fim tak hmangin thutlukna an siam chauh thin a. Chumirual chiah chuan anmahni kaihruai turin a lang lo lamah pawh Pathian a awm a, a la chechâng reng a ni tih an ring tlat thin a ni.

Hetianga ti thei tur chuan, mahni lam ngawih chuh tura tanhmun kan siam a tul a, Bible leh tawngtaina kaltlangin Thlarau aw hre thei tura hun kan pek a tul a ni. Thlarau lama min kaihruai thei mi rintlak te, pastor te, thurawn min pe thintu te, kan thawhpui te leh kan thiante thu kan ngaihchan a tul a. Min warning lawktu an awmin hma lam panin kan kal lui tur a ni lo a. Hlahhawm lo thleng mai tur laka invenghim tur ni mah ila, hlah avang erawhin kan tlanche tur a ni hek lo. A hun taka thutlukna mumal siam thei lo leh thil ngaihtuah chhuak thei loa chiaiin kan awm tur a ni lo baw. Isua kan en tlat ang a, kan ngaih pawimawh zawngte siam tha turin kan entawn tura a hnutchhiah rinna leh inpeknaa a rawngbawlinate kha kan ngaihtuah fo a tul a ni. Kan rilru zawng zawngin Pathian kan ring ang a, hma lam panna kawng a lo en hunah chet kan la tan thei dawn a ni.

Ka Experience

March thlaa Myanmar-a ka thil tawnte khan rilru buai taka kan awm lai pawhin Pathian hian min la hruai chiang a ni tih min hriat nawntir a. Thutlukna siam harsa tak takte sia thei tura ka inbuatsaih reng a tul a, a buai leh chia zawnga harsatna hmachhawn ching ka nih avangin chutiang a thlen loh nan ka inenfiah reng a tul baw. Workshop buatsaih ngai leh thutlukna siam ngaite Pathian kuta ka kawltir zawh poh leh Thlarau aw zawi tak kha ngaihthlak ka chak zual sauh a, ka bul hnaia awmte aw ngaihthlak ka chak zual sauh a, hmuh leh hriat ka mamawh takte hmuin ka hriat theih phah ta a ni. Chutiang atang chuan hun eng emaw ti chhungin ka mamawh chhannate an rawn lang chhuak ta hlawm a.

Ka thlawh chhuah hun tur an tihdanglam hun ni 12 chhung zawng kha thlarau malsawmna nite an lo ni reng a, a hun takah ka chhungte ka hmu thei baw a. MIT Graduation chawlhkar pawh kha inpawh tawna tha leh rawngbawlina awmze nei tak takin a khat tlat a. Faith, Hope, Love Global Ministries staff member-te leh Saw Newton-a te nen kan ruahman ang takin “Thlarauva hruai Hruaitu Nihna” workshop chu Mandalay-ah kan buatsaih thei a. Nimahsela, Rakhine lama indona avang leh virus a rawn len tan takah chuan ka program tam zawk kan thulh a, ina ka haw a lo ngai ta a ni. Ka tum aia kar thum laia hmawh ina ka nupui hnen ka thleng a. Kan rawngbawlina Pathian hnathawh avangin ka lawm hle a, workshop pahnih kan thulh takte pawh thlamuang takin kan pawmzam thei a, ina haw ka lo mamawh hle tih ka inhre baw.

Thlarau lam thuchah

Thutlukna harsa tak siam a ngaih hunah chawpchila a chhanna pe nghal mai tur chein Pathian beisei lo la. Kawng tluana hruai tur chea Pathian ring chung zelin thutlukna tha siam tumin inbuatsaih zel la. Tlansan lovin harsatna hmachhawn la, thutlukna pawimawh siam fel turin tunah inbuatsaih baw la, i duhnate Pathian hnenah thlenin i tih duh leh tumte tihlawhtling tura i lo vawn tlat thinte kha thlah la, i hmuh tul leh mamawh apiang hmu thei turin Pathian hnenah dil zawk ang che. Chet chhuah a ngaih hunah thutlukna siam hlau lo la, a tul a nih chuan i tum thlak ngam baw ang che.

Eng lai pawhin “thutlukna dik” i siam reng thei dawn lo a. Mahse, kan sawi tak anga Pathian i rin tlat zel chuan i ngaihdan siamte chu Thlarauva hruai a lo ni tawh ang. Eng pawh nise, i tawnhriat atangin i inzir fing thin dawn a ni. Thutlukna siam a harsat laiin tawngtaiin Pathian hnaih tlat la, i rilru zawng zawngin Pathian ring baw ang che; chu chuan i rinna a tithang lian baw ang. Tichuan, i lo chak zual sauh ang a, hmawh hunah thutlukna tha siam thei turin theihna i neih tam phah sawt baw ang. A pawimawh ber chu, hriatfiah thiamna leh thutlukna siam thiamna kawnga Pathian-a inngat tihdan kaltlang hian Pathian hnaih zual deuh deuhin i lo thang lian ang a, nangmah an mamawh lai ber chea rawngbawl turin, in kohhrana thlarauva hruai upate ang maiin, theihna tam tak i lo nei tawh dawn a ni.

